

izhaja vsaki četrtki ob 8. uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo. Cena listu znaša za celo leto 4 kron, za pol leta 2 kron. Za manj premožne za celo leto 3 kron, za pol leta K 1:50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 kron. Rokopise sprejema "Narodna Tiskarna" v Gorici, ulica Veterinari št. 9. Naročnino in namanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ul. št. 16.

Posamezne številke se propajajo v tobakarnah v Gosposka ul. 9, v ulici Silvio Pellico, v ul. Ponte Nuovo 9, v Kapucinski ulici 1, Semeniški ul. 12, v prodajalni »Kat. tiskov. društva« Semeniška 10, v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnem vrtu, po 8 v. Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

XX. letnik.

V Gorici, 4. januarja 1912.

1. številka.

ŽIVIO!

kazalo, da so bili naši naročniki najboljši bojevniki v vseh naših bojih. Kjer je bil »Primorski list« dobro razširjen, tam je bila vsikdar zmaga gotova. Tam pa, kjer se je posrečilo spodriniti naš list, so zmagali naši nasprotniki pri vseh volitvah. Zato pa mislimo, da govorimo iz srca vsem odkritosrčnim prijateljem katoliške misli, ako rečemo:

Živio »Primorski list«!

Tisti, ki zabavljajo proti našemu listu, niso odkritosrčni bojevniki za katoliško stvar. Ako hočemo imeti resničnih in trajnih uspehov v naši organizaciji in v našem boju, pojdemo vsi na delo za naše katoliško časopisje.

Vsej lepi slovenski domovini, bodi ravna planina, naš pozdrav!

Živio!

Dr. Anton Gregorčič.

Šestdeset let je učakal mož, čegar ime je že desetletje program goriških Slovencev, čegar ime je bilo skozi desetletja naše bojno geslo v boju za pravice slovenskega ljudstva na Goriškem — dr. Anton Gregorčič obhajal je v torek šestdesetletnico svojega rojstva, obhaja jo tiho in skromno, kakor je to v njegovem značaju in v skladu z vsem njegovim javnim delovanjem, kajti skromnost diči moža, o katerem smemo trdimo, da nima med sodobniki na Slovenskem vrstnika, ki bi bil za svojo ožjo domovino takega pomena kakoršnega je dr. Anton Gregorčič za ves politični, kulturni in gospodarski napredek naše dežele. Ž njim na čelu se je vojeval in deloma že izvojeval boj za gospodarsko osamosvojitvev in politično enakopravnost slovenskega ljudstva na Goriškem, on je stal ves čas v ospredju boja, on je bil tisto središče, okoli katerega so se zbirali drugi bojevniki in narodni delavci, nanj so najbolj frčale sovražne pušice. Šest križev so mu vrtala v hrbet bežeča leta — anni fugaces, a on stoji tu med nami z nezlomljeno silo in energijo kakor titan.

Rodil se je dr. Anton Gregorčič 2. januarja l. 1852 na Vrsnem pod sivim Krnom. Ljudsko šolo, gimnazijo in bogoslovne nauke je dovršil v Gorici, kjer je bil posvečen v mašnika 10. januarja 1875. Po kratki službi v romarski cerkvi na otoku Barbani je šel v Avgustinej na Dunaj, da bi nadaljeval bogoslovne študije in 17. januarja l. 1879 je dosegel na dunajskem vseučilišču doktorsko diplomu. Takoj pot m je prišel v Gorico, kjer je bil župni kooperator v cerkvi sv. Ignacija na Travniku in obenem je predaval metafiziko v osrednjem semenišču. Dunajska univerza mu je dala štipendij, da je šel oktobra l. 1879 v dopolnilo svojih nauk na potovanje po Nemčiji. Vrnil se je avgusta 1880 in je nastopil še tisto jesen kot namestni učitelj dogmatike in funda-

mentalke v osrednjem semenišču in še v istem šolskem letu je bil stalno nameščen.

Zgodaj je začel tudi javno delovati. L. 1882 je prevzel uredništvo takratne »Soče« in je bil izvoljen za podpredsednika, potem za predsednika »Slovenskega bralnega in podpornega društva«. Začetkom leta 1883 je prišel v odbor političnega društva »Sloga« in v septembru 1890 je postal »Slogin« predsednik. Ko se je organizirala na Goriškem slovenska ljudska stranka, je bil izvoljen za njenega načelnika. V deželni zbor je bil najprej izvoljen l. 1885 v veleposestvu, l. 1889 pa v kmečkih občinah tolminskega okraja, katere zastopa v deželnem zboru še dandanes. L. 1891 je bil izvoljen za državnega poslanca v kmečkih občinah goriškega, sežanskega in tolminskega okraja, o uvedbi pete kurije je zastopal na Dunaju goriško peto kurijo in v parlamentu splošne in enake volilne pravice zastopa naše Gore.

Podali smo kratek obris Gregorčičevega življenja in navedli nekaj letnic. Koliko boja, kolika dela, pa tudi koliko uspehov tiči za temi številkami! Mlad, idealen duhovnik se je vrnil s tujine v Gorico, v potujčeno mesto, ki je absorbiralo in si asimiliralo slovensko ljudstvo svoje okolice in črpalo svojo moč iz renegatskih vrst. Videl je bedo in nevednost slovenskega ljudstva in srce ga je zbolelo. Izprehajal se je ob bregovih Soče in mislil je in tuhtal, kako bi ljudstvu pomagal. Lotil se je dela in značilno je, da je začel svoje delovanje pri delavskem podpornem društvu. Za takozvane nižje sloje in njih potrebe takratni rodoljubi niso imeli razumevanja. Gregorčič je uvidel, da je vse delo v Gorici brezuspešno in zaman, če se ne zajezi in omeji potujčevanje in odnarodovanje slovenskega življa in z vso svojo mlado energijo se je lotil šolskega vprašanja.

L. 1882 se je odprl v skromnih razmerah prvi slovenski otroški vrtec v ulici sv. Klare. Ia videli smo potem, kako se je pod vodstvom dr. Gregorčiča, pravega očeta »Šolskega doma«, razvijalo slovensko šolstvo v mestu, kako so rastle razredi, kako so vstajala pred našimi očmi iz tal ponosna poslopja, zavetišča slovenske dece. Videli smo staviti »Šolski dom«, »Mali dom«, »S. Gregorčičev dom«, »Novi dom«, videli smo in se čudili, a vselej nismo pomislili, koliko truda, koliko prečutih noči je žrtvoval v to mož, ki je vse to zasnoval in izpeljal. V plačilo naj mu bo zavest, da je napravil dobro in veliko delo! Rešil je svoje rojake potujčevanja, odprl je pot do omike tisočerim. Gregorčičevo delovanje se ni omejilo samo na šolsko polje, on je spoznal pomen manjšinskega dela v polnem obsegu. Sadovi tega so se že pokazali lani, ko so nas našteji v Go-

rici deset tisoč. Kdo more vse našteji, kar je storil Gregorčič v tem pogledu!

Toda ne le Gorica, ampak cela dežela od Predela do Adrije in od državne do kranjske meje je bila torišče njegovega dela. Most, pod katerim buči hudournik, bi znal povedati, kdo se je zanj trudil, povedati bi znale ceste, ki se vijejo po dolinah, povedati bi znal tudi liberalni uradnik, kdo mu je pomagal. Vsi ti bi znali povedati, pa molčijo; drobno delo ne prinaša delavcu bučnih ovacij, pač pa korist in prosopek — drugim. In tisočerim je koristilo Gregorčičevo delo, tisočerim je pomagal kot državni in deželni poslanec in kot človek blagega srca. — V svojem idealistično umevanem političnem delu ni dr. Gregorčič nikdar iskal sebe, a z vsem srcem je drhtel in drhti za korist, za prosopek, za življenje in moč narodovo. Postal je ljubljene slovenskega ljudstva na Goriškem, postal je njegov voditelj, a mož je skromen in tih, nemoren delavec kot je bil nekdanje dni. Ne dičijo ga visoka odlikovanja, a zagotovljena mu je ljubezen in hvaležnost slovenskega ljudstva, katero mu danes ob njegovi šestdesetletnici iz srca želi, da bi ga Bog ohranil še mnogo let zdravega in čilega; da bi moglo še dolgo pod staro njegovo slovensko zastavo z geslom: vse za vero, dom, cesarja korakati v boj za svoje pravice.

Dolžnosti naših kmetov.

Ako hočete biti srečni, dragi kmetje, morate:

1. živeti po naukih krščanske vere in tudi družino vzgajati v krščanskem duhu;
2. varovati se pijančevanja in zapravljanja. Varčnost je glavni steber kmetijskih družin;
3. ne delati dolgov. To bodi dovoljeno le v najskrajnejši sili. Plačevanje obrestí razdira zidove kmetiskemu domu;
4. izobraževati se tudi strokovno. V ta namen priporočamo kmetom list, »Kmetov prijatelj«, ki ga izdaja v Gorici deželni odbor (Stolni trg št. 8.), kt izhaja 1. in 16. vsakega meseca in mu znaša letoletna naročnina le 1 K.
5. poleg tega naročiti se na svoje politično glasilo, ki je »Primorski list«. »Primorski list« v vsako krščansko kmetisko družino! Liberalni listi so ku-ga za vsako družino!

Kmetje! Ako hočete imeti res srečne in zadovoljne družine, izpolnite navedena pravila.

Naše geslo.

(Izviren dopis.)

Leta 1906. je zastopal Trst v delegacijah poslanec Mauroner. Cesar ga je nagovoril ter vprašal o tržaških razmerah. Pri tej priliki je Mauroner izrazil upanje, da pride italijanska fakulteta v Trst. Na to je cesar odgovoril: »Dobro, dobro, ali Trst« — in z roko je dal znamenje, da je on odločno proti Trstu kot sedežu laške fakultete. Vlada je bila Lahom ponudila pravno fakulteto v Roveretu, a laški šovinisti in iredentisti so izdali parolo: Trieste o nulla!

Naši laški »krščanski socialci« so se izprva rogali tej paroli, a kasneje so se v svojem časopisju in na shodih po Furlaniji tudi oni pridružili zahtevi laških šovinistov.

Odločilni avstrijski krogi vedo — ali bi vsaj morali vedeti, da je v italijanskih primorskih mestih žetuk preveč iredentskega duha in da bi laška fakulteta v teh krajih le pospešila iredentsko gibanje. Zato so ti krogi proti ustanovitvi take fakultete v Trstu ali sploh v kakem drugem italijanskem mestu v Primorskem.

Naše stališče v tej zadevi je znano. Slovenci privoščimo Italijanom it. pravno fakulteto, a zahtevamo za se enako pravico do slovenske fakultete, ker smo mnogoštevilnejši od Italijanov in ker smo za obstoj Avstrije važnejši faktor nego so Italijani. Bienertova vlada se je upirala naši opravičeni zahtevi in ni hotela dati niti obljube, da se ustanovi slovenska fakulteta vsaj v določenem času 6 let. Zato so segli naši poslanci v proračunskem odseku po obstrukciji in so preprečili sprejetje vladnega predoga glede ustanovitve italijanske fakultete, ker so hoteli s tem vlado prisiliti, da bi bila v visokoškolskem vprašanju tudi Jugoslovanom pravična. Naše poslance so v tem boju podpirali Čehi in dalmatinski poslanci.

V novejšem času so se razmere spremenile. Čehi so na slovenske zahteve pozabili in iz gole sebičnosti se ne upirajo več ustanovitvi italijanske fakultete v Trstu, ker upajo, da bodo italijanski poslanci podpirali njih zahtevo, da se v Brnu ustanovi češko vseučilišče. In poslanec Smoldaka se je zavzel v svoji dalmatinski ljubezni do Slovencev s tako vnemo za ustanovitev italijanske fakultete v Trstu, da so se mu brzojavno zahvalili celo naši goriški mazzinijanci.

Tako smo ostali Slovenci v boju za slovensko pravno fakulteto precej osamljeni. A to nas ne straši. Priznavamo Italijanom pravico do visoke šole; a isto pravico zahtevamo z vso odločnostjo tudi za-se. Če se torej ustanovi laška fakulteta v Trstu, se mora ustanoviti v Trstu tudi za Jugoslovane fakulteta, ki zmanjša nevarnost, ki bi eventualno pretila državnim interesom od ustanovitve laške fakultete v Trstu. In če okrepi prihodnja pametna vlada slovenski element na Primorskem z izvršitvijo popolne enakopravnosti, izgine tudi laška nevarnost in par sto laških visokošolcev ne podere sveta.

Naše geslo bodi: Italijanske fakultete ne v Trstu in ne v Primorju! — Ako pa vlada dá Italijanom italijansko fakulteto v Trstu, mora dati istočasno Jugoslovanom hrvatsko-slovensko fakulteto v istem Trstu! — Bolje pa je iz raznih razlogov, da vlada ustanovi Jugoslovanom hrvatsko-slovensko fakulteto v Ljubljani in Italijanom istočasno italijansko — v isti Ljubljani! X.

Opomba uredništva. Od ugledne strani došel nam je pričujoči dopis s prošnjo, da ga priobčimo. To smo tudi storili z namenom, da krogi, ki se bavijo s to stvarjo, vzamejo v pretres tudi to — misel.

Zasedanje delegacij.

V četrtek sta se sestali delegaciji, da rešita štirimesečni proračunski provizorij.

Ogrska delegacija.

Ker ima ogrska delegacija prednost, ko zborujejo delegacije na Dunaju je podal minister za vnanje stvari grof Aehrenthal najprej ti delegaciji svoj ekspoze in sicer v proračunskem odseku.

Minister je orisal mednarodni politični položaj približno sledeče: Stališče Avstro-Ogrske napram turško-italijanskemu konfliktu je popolnoma nevtralnno. Avstrija se je v zvezi z drugimi državami potrudila, da se sklene mir, toda brezuspešno. Želimo konec vojne, ker bi mogla nastati nevarnost za »status quo« na Balkanu. Sicer se trudi Turčija in je tudi Italija izjavila da naj se vzdrži »status quo« na Balkanu, ali ni nobene garancije v tamošnjem ljudstvu za to. Torej želeli je, da se sklene čim prej mir, ki naj bode časten za obe strani.

Nato se je minister dotaknil maroškega vprašanja ter pripomnil, da je Avstrija storila svojo dolžnost, da je zahtevala varstvo svojih trgovskih interesov v Maroku in da je tudi posredovala za mirno sporazumljenje med Francijo in Nemčijo v tej zadevi.

Konečno je apeliral minister na nujno potrebo pomnožitve moštva armade v svrhu ohranitve miru in interesov monarhije.

K besedi se je oglašil nato skupni vojni minister vit. A u f f e n b e r g, ki je pred vsem pojasnil sedanje materijelno in personalno stanje armade in povdarjal, da ne bi bila aneksijska kriza stala države 300 mil., če bi bila država v vojaškem oziru dobro oskrbljena že prej.

Nato je omenil nekaj nedostatkov v armadi, katerim se mora odpomoči, ter zahteval naj se pomnoži vojna sila že z ozirom na to, da smo najcentralnejša država v Evropi.

V nadaljnem je govoril minister o brambni predlogi, ki temelji na modern podlagi, in jo je toplo priporočal v sprejetje. Potem se je dotaknil tudi podčastniškega vprašanja.

Odsek je nato vsprejel proračunski provizorij.

V petek je ogrska delegacija imela zopet sejo.

Poročevalec o skupnem proračunskem provizoriju, delegat Pap, je priporočal, naj sprejme delegacija proračunski provizorij. Pri tem je povdarjal, da je finančni odsek z zadovoljstvom vzel na znanje poročilo vnanjega ministra o mednarodnem političnem položaju.

Delegat Apponyi je izjavil v imenu opozicije, da Ogrska neomajno vstraja pri vzdržanju trozveze in prijateljskih odnošajev napram ostalim vladam.

Delegat Hollo je rekel, da je napačno mnenje o obstoju kake vojne stranke, proti kateri se vodi boj. Take stranke sploh ni.

Ministerski predsednik grof Khuen-Hedervary je izjavil, da ko se bo rešilo vprašanje grbov in emblemov, bode ves ogrski narod zadovoljen.

Delegacija je nato vsprejela proračunski provizorij. 30. m. m. je imela ogrska delegacija sejo da ugotovi sklepe avstrijske delegacije.

Avstrijska delegacija.

Predsednikom delegacije je bil izvoljen delegat Dobernig, za podpredsednika pa grof Merweldt.

Po izvolitvi odsekov se je izročil proračunski provizorij finančnemu odseku.

V odseku sta grof Aehrenthal in vit. A u f f e n b e r g ponovila svoj v ogrski delegaciji podani ekspoze.

Ko je delegat Korytowski predlagal, naj skupna vlada v bodoče predla-

ga proračunski provizorij za toliko časa, za kolikor jih predlagati obe vladi v parlamentih, je bil proračunski provizorij vsprejet neizpremenjen.

V petkovi predpopoldanski seji avstrijske delegacije se je pričelo drugo čitanje skupnega proračunskega provizorija.

Poročevalec dr. Grabmayr je izjavil, da je vzbudila izjava vnanjega ministra, da bode avstrijska politika tudi v bodoče vseskoz konservativna, v odseku splošno zadovoljstvo.

Nato je povzel besedo dr. K o r o š e c ter izvajal v glavnem sledeče:

»Razumem in odobravam previdnost in rezervo, s katero je minister za zunanje zadeve grof Aehrenthal politični položaj obrazložil. Bilo bi pa pogrešeno, če bi delegaciji o našem razmerju z velesilami molčali. Zlasti pa čutijo delegati iz južnih pokrajin nujno potrebo, da govore o razmerju monarhije do Italije.

Slovenci so pristaši zveze z Italijo in odkritosrčno želijo, da se to razmerje vzdrži. Žalibog pa bi morala ta zveza razpasti, ako se gotovim stvarjem, ki v zadnjem času zvezno razmerje med Avstrijo in Italijo čedaljebolj zastrupljajo, ne napravi enkrat za vselej konec.

Italija, ki stoji čedaljebolj pod vplivom Francije, pri vsaki ofiциelni in ofiциozni priliki izjavlja, da je v trozvezi in hoče v njej zvesto ostati, de facto pa njena zunanja politika ni vedno s temi zagotovili v soglasju.

Tako Nemčija kakor Avstrija moreta konstatirati, da se je Italija zoper pri zaveznikih samoposebi umevno načelo, da se zavezniki in prijatelji v kritičnih časih ne smejo nahajati na strani nasprotnika, že večkrat pregrešila.

V krečanskem vprašanju se je Italija od nemškega stališča oddaljila in postavila na stran zahodnih velevlasti, leta 1906 pri maročanski konferenci pa je istotako podpirala nasprotnike svoje zaveznice, Nemčije.

Kar se tiče Avstrije, je Italija obpriliki aneksijske krize jasno dokazala, da se nam ni mogoče nanjo zanesti, in je takrat zoper nas celo mobilizirala.

Nasprotno pa, kako lojalno se vede Avstrija nasproti Italiji povodom tripoliške afere! Čeprav nimamo od Italije ničesar pričakovati in je na drugi strani v našem največjem interesu, da z ozirom na Balkan živimo v prijateljstvu s Turčijo, smo se postavili na stran Italije in ji s svojim prijateljskim vedenjem izkazujemo največje usluge ter korist.

V Italiji pa slavijo v Vidmu Oberdanka, novi zemljevidi Italije, na katerih se Primorje in Dalmacija prištevat h kraljestvu, so javno razpostavljeni in naši vojni poročevalci iz Tripolisa so nam povedali, zoper katerega bo Italija po prepričanju laških častnikov morala po porazu Turčije v boj iti.

Vse to mirno prenašamo in smatramo celo kot provokacijo ako se naš vojni minister poda na inspekcijsko potovanje v južne Tirole, da si ogleda dislokacijo čet.

Govornik svari ministra Aehrenthala, naj se toliko ne zanaša in naj zaupa preveč na svoje mnenje. Govornik priznava velike vspehe, ki jih je dosegla avstrijska diplomacija ob priliki aneksijske krize, njeno spretnost in premišljenost, dvomi pa, ako je bilo nujno potrebno, da smo se umaknili z Sandžaka in storili na Balkanu tako velik korak nazaj, in dvomi tudi, ako je bilo res na mestu, da smo obrežno policijo ob črnogorski obali, ki je do tedaj bila v naših rokah, izročili tučnikom.

Popolnoma umljivo je, da so bili avstrijski domoljubni krogi jako brid-

ko zadeti, ko so videli, da je moral general Conrad svoje mesto kot šef generalnega štaba zapustiti. Od gotove strani se, obravnavajoč to krizo, govori o boju med mirovno in vojno stranko. Jaz imam vtis, da se gre tu za potvoro, za izmišljotino, ki se z naravnim razširja. Mi nočemo niti pedi italijanske zemlje, noben človek v Avstriji noče napasti Italije, dejstvo pa je, da Italija meče na našo mejo vedno več vojaštva!

Zato je samoposebi umljivo, če naše vojna uprava skrbi za to, da se primerno zavaruje in ustvari nasproti zbiranju in koncentriranju italijanskega vojaštva na naši meji protiutež. Vzrok za vznemirjenje je izšel od italijanske strani. Nobena politika ni, ako vojna uprava stori vse potrebne korake za obrambo meje, nasprotno, to je njena dolžnost.

Mi smo slejkoprej za zvezno razmerje z Italijo. To razmerje pa moremo le na ta način vzdržati, če smo močni in če svoje meje kar mogoče zavarujemo. Vojna nevarnost je v tem, ako se kažemo slabotno in pretirano zaupljive nasproti Italiji.

Mi tudi ne znamo voditi pametne in vspešne politike na Balkanu. Italija, od Francije opozorjena na Albanijo, se ondi kulturno in gospodarsko utrjuje, si pridobiva simpatije in zna svoj vpliv med prebivalstvom velikobolj energično širiti nego mi.

Vsaka politika, ki hoče imeti vspeha, mora imeti jasne cilje. Tudi glede balkanske in srednjemorske politike je jasnih ciljev treba. Dozdaj jih naša diplomacija še nima!

Za dr. Korošcem so govorili razni govorniki, nakar je poročevalec dr. Grabmayr držal svoj zaključni govor. Govoril je o razmerju med Avstrijo in Italijo. Povdarjal je, da se je sicer v Italiji mnogo obrnilo na bolje, da se je pa v zadnjem času javno mnenje v Italiji zopet obrnilo proti Avstriji. Italija se pač ne more pritoževati zoper Avstrijo, in če so nekateri listi prekoračili mejo, pišeči o tripolitanskem vprašanju, naj Italijani le pomislijo, kaj se je pisalo v l. 1908 v Italiji proti Avstriji o priliki aneksijske krize.

Kar se pa tiče ofiциelne Italije, tudi z ofiциelne strani dogajajo reči, ki niso združljive s trozvezo. Čemu so potrebna nakopičenja italijanskega vojaštva ob naši meji, ko je ofenzivna vojska od naše strani popolnoma izključena! O tem smo si v Avstriji vsi edini. Ker je splošno prepričanje, da ne more in ne sme biti vojne z Italijo, tudi ne eksistira v Avstriji vojna stranka. Čemu torej oboroževanje. Govornik končno upa, da bodo tudi v Italiji prišli do tega prepričanja.

Nato je bil vsprejet proračunski provizorij v drugem čitanju.

Ob 8^{1/2} uri zvečer je imela avstrijska delegacija zopet sejo, da zameni nuncije z ogrsko delegacijo. Ko se je konstatiralo soglasje sklepov, je bil proračunski provizorij vsprejet v tretjem čitanju, nakar je bila seja zaključena.

Prihodnja seja se naznani pismenim potom.

Politični pregled.

Poljedelski minister dr. Braf — odstoji.

Češki list „Samostatnost“ hoče vedeti, da odstopi poljedelski minister prof. Braf v najkrajšem času. Njegov naslednik bi bil dr. Friderik knez Schwarzenberg.

Kranjski deželni zbor.

Deželni zbor kranjski je v četrtek vsprejel provizorični proračun za leto 1912, na kar je bila seja zaključena. — Prihodnja seja se naznani pismenim potom.

Štalerski doželni zbor
se baje skliče 14. ali 15. t. m.

Nov. namestnik v Dalmaolji.

Sedanji začasni voditelj dalmatinskega namestništva grof Marij Attems bo v kratkem imenovan za namestnika.

Reorganizacija nemške krščansko-socialne stranke na Dunaju.

Nemška krščansko-socialna stranka sklicuje na dan 6. januarja glavno strankino zborovanje, na katerem bo šlo pred vsem za sklepanje o novem strankinem statutu. O stvari bo poročal bivši trgovinski minister dr. Weisskirchner.

Ban Tomašič pod obtožbo.

Iz Zagreba poročajo, da bode v novem saboru stavljen predlog, naj se ban Tomašič stavi pod obtožbo. Ta predlog bode baje vsprejet. Vsled tega bode ban Tomašič najbrže odstopil in novi ban bode sabor zopet razpustil ter razpisal nove volitve.

Premješčenje srbske rezidence iz Belgrada.

V srbski skupščini namerava več poslancev predlagati, da se premesti srbska rezidenca iz Belgrada v Niš ali pa v Kragujevac.

Nemški prestolonaslednik ima garnizij-ski zapor.

Nemški listi poročajo, da je nemški prestolonaslednik vsled svojega znanega demonstrativnega vedenja ob maroški razpravi v državnem zboru dobil garnizijski zapor in da se vsled tega ni mogel udeležiti božičnih praznikov in Silvestrovega večera na dvoru ter pri svoji rodbini.

Kulturni boj na Portugalskem.

„Berliner Tagblatta“ so te dni iz Lizbone brzojavili o nečuvnem preganjanju škofov in duhovščine na Portugalskem. Več škofov je obtoženih, ker ubogajo Vatikan. Republika zapira cerkve. V več krajih se je prebivalstvo zavzelo za preganjane duhovnike. Te dni so hoteli v Capinhi aretirati nekega duhovnika, a se je množica temi uprla. Prišlo je do hudih spopadov med ljudstvom in vojaščino, a konečno je moralo vojaštvo odnehati.

Konec Kitajske.

Kitajska se bliža od dne do dne vedno bolj svojemu razpadu. Rusi in Japonci preže na to, da si razdelijo Kitajsko. V tem pogledu obstoji med Rusi in Japonci pogodba z dne 7. maja 1911. Japonci zbirajo svoje vojne sile v Mandžuriji, Rusi pa ob mongolski meji.

Revolucija v Carigradu?

Današnji „Piccolo“ prinaša neko brzojavko iz Zofije, v kateri bi bila izbruhnila v Carigradu revolucija. Mahmud Šefkat paša bi bil umorjen. Sicer je pa treba to poročilo vzeti naznanje z vso reservo.

Italijanski glas o pogojih za sklep miru?

Z ozirom na glasove o sklepu miru, prihajajočih iz Carigrada, doznaja „N. Fr. Presse“ od baje dobro informirane italijanske strani na Dunaju: Mi smo pripravljene skleniti mir, seveda le pod pogoji, ki odgovarjajo našemu ugledu in našim koristim. Mi pa ne podvzamemo inicijative za sklep miru. — Stališče Italije je še vedno suvereniteta nad Tripolitanijo in Cirenajko. O drugih točkah se bo moglo govoriti in mi smo pripravljene v največjo popustljivost. Financijelni položaj Italije je tak, da moremo še dolgo nadaljevati vojno. Naša bilanca je morda najugnejša v celi Evropi. Od turške strani se poroča „N. Fr. Presse“: „Znano je, da hoče Said paša mir, katerega bo pa težko doseči, ker je mnenje obeh vojujočih se strank še preveč narazen.“

Nov laški napad in poraz pri Bir Tobrasu.

Turškemu ministerstvu se dne 29. m. m. poroča iz Dehibata. Naše čete so dne 28. m. m. zapustile Azizio in Terhuno in se koncentrirale pri Bir Tobrasu. Dne 28. m. m. zjutraj je napadlo 25.000 Lahov naših 7000 Arabcev in 600 rednih naših vojakov, ki so branili našo opozicijo. Po šest urnem boju so bili Lahi prisiljeni, da so se umaknili v Glejmo. Sovražnik je izgubil 600 mož, dva topova, 73 pušk, in 28. zabojev streliva. Mi smo imeli 72 mrtvih, 118 ranjencev — med njimi dva častnika.

Po svetu.

Na Kitajskem je torej proglašena republika. Za predsednika republike je bil te dni soglasno izvoljen dr. Suniatzen. — V Perziji vladajo še vedno krvavi nemiri. Rusi vedno bolj prodirajo. 1400 ruskih vojakov se sedaj nahaja nedaleč od Teherana. — Iz belgijske kolonije Kongo se poroča o veliki vstaji zamorcev. Ozemlje terorizira 3000 ustašev. Belgijska vlada je odposlala nasproti ustašem 2000 vojakov.

Darovi.

Jubilejni darovi za „Slovensko Sirotišče“:

P. n. gg. Anton Bratina, vikar v Konstanjevi v „spomin in zahvalo ob 60-letnici svojega rojstva“, 60 K, Svetolucijski farani 50 K, I. M. 40 v., Alfonz Poljšak, vikar v Št. Tomažu, 10 K, Andrej Matejuro v Leobnu na Štajerskem 5 K, Nekdo v Gorici 10 K, Ivan Doljak, Št. Maver 30 v., Brundula Miha, Kreplje 20 v., Katarina Štakolič, Njivica 20 v., Franc Lozer, Gojače 40 v., Josip Pavlin, Dol. Vrtojba 20 v., Anton Koršič, Gor. Cdrovo 30 v., Andrej Pičulin v Gorici 1 K, Anton Jenko, mesto vstopnine k veselici 1 K, za knjižico „Socialno vprašanje“ 1 K 20 v., v nabiralniku g. Jožefe Fon pri mitnici 1 K 10 v., N. N. v Gorici 20 v., Josip Velušček 20 v., Josip Kodelja župnik 10 K.

Bog poplačaj stotero! Vse v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavno vlado Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.!

Za Alojzijevišče:

Gg. Martin Poveraj, trgovec in obrtnik v Gorici, za odkupnino novoletnih voščil 5 K, Josip Kodelja, župnik 10 K.

V pomoč ubogi slovenski rodbini:

P. n. gg. Clotilde de Held 4 K, Perschman N. 1 K, Nekdo v Gorici 1 K, gospa Kutin, trgovka 1 K, veleč. g. Kumar Ludvik, župnik v Biljani 3 K.

Velečastitemu

g. Antonu Gregorčič

držav. in dež. poslancu ob 60-letnici.

Za dom borilci vsi od tam!

Stoletja pol in še dekada zraven je v večnost šla, kar Te je gorsko selo zazrlo in Te bilo je veselo, kot da bi slutilo, kako boš slaven.

In danes, ko ozira v čas se daven ga bolj veselo čutstvo je objelo, ker vidi Tvoje neustrašno delo za rod, da drugim bil enakopraven.

In kliče Ti: Nebeški Bog dodeli Mu dolgo vrsto srečnih, močnih let, da z Njim bi lepe čase doživel,

ko bo osrečen ves naš krasni svet, ki zanj se žrtvoval je v svoji dobi celi ljubezni domovinske kot nihče razvnet!

Josip Lovrenčič.

Domače in razne vesti.

Goriški doželni zbor. Kakor smo izvedeli iz zanesljivega vira, bo goriški doželni zbor sklican najbrže za dan 11. tega meseca.

Imenovanja. Deželni odbor je imenoval za svoje zastopnike v c. kr. okrajne šolske svete kakor sledi: V goriški okrajni šolski svet: g. prof. Ivana Berbuča, deželnega poslanca in odbornika in g. Mihaela Marinčiča, deželnega poslanca in posestnika v Podsenici; v sežanski c. kr. okrajni šolski svet: g. Vinkola Jazbeca, župana v Komnu in g. J. Grgiča, župana v Vel. Dolu; v tolminski c. kr. okrajni šolski svet: g. Antona Kosmača, deželnega poslanca in župana v Cerknem in g. A. Torkarja, posestnika in poštarja Podbrdom.

Za cerkveno zastopnike v c. kr. okr. šolskih svetih je imenoval naš prevzvišeni knezonadškof veleč. g. Iv. N. Murovca, dekana v Črničah za goriški okrajni šolski svet, veleč. g. Ignacija Valentinčiča, dekana v Komnu za sežanski okr. šolski svet, in veleč. mons. Josipa Kraglja, dekana v Tolminu za tolminski okrajni šolski svet.

Imenovanje v politični službi. — Namestništveni koncipist pri goriškem okrajnemu glavarstvu Evgen Zupančič je imenovan okrajnim komisarjem.

Iz šolske službe. Ravnatelj državne realke v Gorici Viktor Slop pl. Cadenberg je poviša v šesti činovni razred.

Slavna županstva in gospodarska društva opozarjamo, da obnove svoje prošnje na deželni zbor, ako so jim z 31. decembrom deželne podpore zapadle.

I* napredne žurnalistike. Nov dnevnik so dobili liberalci na Slovenskem. Proslulo ljubljansko „Jutro“ se je preselilo v Trst, v Ljubljani pa je začel izhajati nov dnevnik z imenom „Dan“. — Liberalni listi a la „Soča“ in „Edinost“ niso nič kaj veseli svojih konkurentov. „Soča“ piše celo o „Dnevu“: „Čemu toliko neodvisnih listov!“

Prijateljem učebo se mladine v Gorici. — Društvo „Dijaška miza“, ki ima nalogo, preskrbovati ubogim in pridnim dijakom goriških šol kosilo in večerjo, se obrača do vseh blagih prijateljev slovenske mladine s prošnjo, da mu pristopijo kot člani (članarina 20 K) ali pa da ga po močeh podprejo z darovi v denarju ali v poljskih pridelkih. Denarne prispevke sprejema prof. Ivan Tabaj, gimnazijski katehet, Gorica, ulica Barzelini, št. 8, darovi v blagu pa naj se izročajo v slovenskem „Alozijevišču“.

Kranjski deželni glavar pl. Šuklje odstopil. — „Slovenec“ poroča med „Dnevnimi novicami“, da je deželni glavar pl. Šuklje odložil svoj deželnozbornski mandat in s tem odstopil kot dež. glavar Kranjske. Vzrok temu odstopu so samo osebni razlogi. „Slovenec“ pravi, da je pl. Šuklje že dalj časa nameraval odložiti svoj mandat in se končno ni dal več pregovoriti. Zopetno snidenje kranjskega deželnega zbora se vsled Šukljevega odstopa zavieče, kar pa po mnenju „Slovenca“ ne bo škodovalo, je do 27. februarja, ko se zopet snide državni zbor, še dovolj časa za rešitev deželnega proračuna.

SLS. sklicuje na dan 4. januarja 1912 shod zaupnikov v Ljubljani, ki se bo gotovo tudi bavil s Šukljejevim odstopom.

Okrožnica. Novodobne življenske razmere nalagajo javnim upravam tudi nove dolžnosti v pospeševanje ljudskega gospodarskega blagostanja.

Take naloge imajo v prvi vrsti občinske uprave, ki jim je že z občinskim redom naročeno, da morajo ukrepati vse, kar jr potrebno v varstvo javne higijene in morale, kakor tudi v olajševanje uboštva.

Tej nalogi zamorejo občinski zastopi najbolj zadostiti, ako priskrbe revnejšim občanom lastne hiše, zgrajene z največjim varčenjem, ampak tako, da odgovarjajo vsem zahtevam moderne higijene: človeka se mora le na ta način privezati k domačemu ognjišču, ako se mu da to ognjišče v izključno last.

Še drug moment je, ki priporoča uresničenje te misli, in sicer prilika, da se ljudstvo navadi varčiti in odvadi pijančevanja, kjer je ta grda razvada razširjena.

Ako se ljudstvo moralno in gospodarsko povzdigne, imajo od tega tudi javni zalogi dejanske, nepreračunljive koristi, kajti potem se znižajo bolniški troški, stroški za vzdrževanje umobolnih, za potope, izgnance, invalide in prisilne delavce.

Deželni zastop je z ustanovitvijo deželnega občinsko-kreditnega zavoda omogočil občinskim upravam zgradbo ljudskih hiš, ne da bi jim bilo treba prevzemati visokih bremen in stroškov.

Občine bi morale spoznati svojo dolžnost in brez odloga pričeti z zgradbo ljudskih hiš tako, kakor n. pr. Ronke in druge občine v Furlaniji.

Deželni občinsko-kreditni zavod daje občinam v ta namen sredstva po najugodnejših pogojih.

Tudi zavod za pospeševanje obrti v Gorici je na ukrepe deželnega odbora sklenil uspešno podpirati občine pri rešitvi važnega vprašanja o zgradbi ljudskih hiš.

Občine, kjer razsaja pelagra, opozarjamo še, da namerava pelagrološka komisija v Gradišču podeljevati izdatne podpore iz svojih sredstev v pospeševanje pričujočega namena.

Plačevanje osebne dohodnine. Od ces. kraljev. finančnega ravnateljstva smo prejeli:

V smislu § 201 zakona od 25. okt. 1896 drž. z št. 220 mora vsakdo, kdor je v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru dolžan izplačevati za eno osebo prejemkov na plačilu ali pokojnin, označenih v § 167, na leto več nego 1200 kron, podati vsako leto davčnemu oblastvu naznanilo o osebah, ki imajo pravico do teh prejemkov, navedši njihovo ime, stanovišče in posej, potem višino in vrsto v prejšnjem letu izplačanih prejemkov.

V naznanilih je povedati tisti znesek, ki so ga izplačali stalni in izpremenljivi prejemki v resnici dosegli v letu pred davčnim letom — ako pa se ne drži spodaj navedenega izročilnega roka, pa v dvajsetmesečni dobi pred izročitvijo. Pri izpremenljivih prejemkih je službodajalcem prepuščeno, da napovedim, zadevajočim zadnje leto, pristavijo ob preračunu priredbene postave v pošte.

Kadar se še niso stalni ali premenljivi prejemki plačevali skozi vse leto, ali so se izpremenili med letom, tedaj je povedati način (nastop službe, zvišanje ali znižanje prejemkov, izstop iz službe) in čas te premembe (dan katerega ali do katerega so bili izplačani prejemki), in pa letni znesek ter v resnici izplačani znesek.

Radi priprave za odmero osebne dohodninskega davka za leto 1912 se pozivljajo delodajalci, ki plačujejo prejemke imenovanih vrst, naj predložijo ona naznanila, in sicer v neposredno državnem mestu Trstu in okoličanskih občinah na c. kr. davčnih administracijah Trst I in II, v pokneženi grofiji goriški in gradiščanski in v mejni grofiji istrski na pristojnih c. kr. okrajnih glavarstvih, kakor davčnih oblastih prve stopinje in sicer v času od 1. do najkasneje 31. januarja 1912. Uzorci za naznanila se dobivajo brezplačno na pristojnih davčnih oblastvih I. stopinje (torej za Trst in okolico na gornjih c. kr. davčnih administracijah, na Goriškem-Gradiščanskem in v Istri pa na pristojnih okrajnih glavarstvih).

Mesto zgodovinarja je razpisano na c. kr. ženskem učiteljsku v Gorici.

Slavna Klančičeva županska zveza za goriško okolico se je pokazala pri zadnji volitvi v c. kr. okr. šolski svet mičkana. Njeno glasilo, „Soča“, je bobnalo ob ustanovitvi, koliko in koliko županov in podžupanov je v zvezi. Dne 20. decembra m. l. pa se je pokazalo, da večina gg. županov in podžupanov v goriškem pol. okraju je proti Klančičevi županski zvezi. Prav tako. Podgorški Tone pa se je spet enkrat prepričal, da jo je zavozil, ko je krenil na liberalno pot, ki pelje navzdol. Tone, Tone, sicer počasu gremo doli, a gotovo! Četrto stoletja si sedel v c. kr. okr. šol. svetu, a dne 20. decembra, si iz njega sfrlel. Žalostno! Tone solnce, tone!

Ali pojedemo v Rim? Naročnik z Vipavskega nam piše: „Bogoljub“ piše, da se pripravljajo Slovenci na potovanje v Rim. Zato hočem jaz pojasniti nekatere reči, ki se tičejo romanja v Rim, kajti gotovo bodo šli tudi mnogi Slovenci z Goriškega v večno mesto. Stroški potovanja v Rim niso veliki. Ko sem šel jaz je bilo tako-le: Snidli smo se v Korminu. Na vlak smo stopili ob 3. uri zjutraj in prišli v Rim drugi dan ob 6. uri zjutraj. Naš vlak je imel 54 vozov, samih romarjev. V Korminu smo plačali 28 K za vožnjo v Rim, v Assisi in v Loreto. Kdor ni maral iti v Loreto je plačal samo 24 K. Mogoče da bo sedaj vožnja kaj dražja. Za prenočišče smo dali doma še po 1 K vsak svojemu župniku in sicer za prenočišče 5 večerov. Nesli smo seboj kruh, kaj mesnine, posebno slane itd. Vino je v Rimu prav dobro in ne drago. Enako tudi meso, juha in druga jedaja. Jaz sem potrosil vsega skupaj okoli 55 K. Dobro je, če se menja denar že v Gorici. — Jaz svetujem vsakomur, ki zmore toliko, da obiše Rim. Se ne bo kesal. M. B.

Občinske volitve na Krškem na Kranjskem so te dni tako izpadle, da je zmagala S. L. S. v prvem in v tretjem razredu. Trg za trgov prehaja v roke S. L. S.

Razpis del pri belokranjski železnici. Uradni list „Laibacher-Zeitung“ priobčuje razpis zgradbe delne železniške proge Novomesto-Metlika nove železniške proge Novomesto-Metlika-kranjska deželna meja. S tem se torej začne zgradba železnice, ki bo vezala Kranjsko z Dalmacijo.

Cene sladkorju. Cene sladkorju so se s 1. januarjem znižale za 4 vinarje pri kilogramu.

Zanimiv slučaj draginje. V „Slov.“ čitamo: Iz Škofje Loke nam poročajo: Te dni je kupil mesar »Hren« od neke žene v Stari Lopi prašiča, kilogram po 92 vinarjev. Zgovorila sta se tako, da bo ona od svojega prašiča vzela slanino nazaj po tekoči ceni. In res, ko je bil prašič slečen, sta slanino stehala in izračunala, koliko imata eden drugemu plačati. Slanina je toliko znesla, da je morala žena dati mesarju za slanino svojega prašiča vse prašičevo meso zastonj in navrh še štiri krone. — Nam se zdi, da je ta slučaj marsikako draginjsko skrivnost odkril.

Uvedba hrvatskega jezika v Dalmaciji. S 1. januarjem t. l. je stopila v moč dalmatinska jezikovna odredba od dne 26. aprila 1909. S to odredbo je pri vseh državnih oblastnih uvedena hrvaščina kakor notranji uradni jezik.

Prof. dr. K. Braun pl. Fernwald na Dunaju, piše: »O znanih in gotovo odvajajočih učinkih naravne Franc Jožef-ove grenčice sem se zelo mnogokrat prepričal in priporočam nje uporabo najtopleje bolnim ženskam.«

Mesne novice.

Goriška mestna duhovščina se je prišla pokloniti našemu prevzvišenemu kne-

zonadškofu za novo leto in mu izrazil svoja voščila. Prevzvišeni je v svojem odgovoru povdarjal važnost evharističnega kongresa na Dunaju.

60-letnica dr. Antona Gregorčiča.

V torek je praznoval naš voditelj državni in deželni poslanec veleč. g. dr. A. Gregorčič svoj 60. rojstni dan skromno in tiho. Na kratko obvestilo v naših listih, da bo praznovalo učiteljstvo zavodov „Š. Doma“ ta jubilej s sv. mašo v cerkvi č. o. kapucinov se je zbralo danes lepo število odličnih slovenskih rodoljubov, ki so prisotvovali sv. maši, katero je daroval sam jubilar pred glavnim, slavnostno odetim oltarjem. V klopih smo opazili med drugimi: g. prof. Berbuča, g. ravnatelja Bežeka, g. ravnatelja Žnidarčiča, g. vladnega svetnika Križniča, g. šol. svetnika Šantla, g. ces. svetnika Vodopivca, g. nadzornika Finšgerja, g. prof. Mastnaka, preč. g. žup. Strancarja ter še več drugih rodoljubov in rodoljubkinj. Pri sv. maši je pel zbor učiteljic „Šolskega Doma“ (19 po številu) pod vodstvom učitelja g. Koršiča. Orgljal je g. Emil Komel. Petje je bilo zares krasno in mojstersko izvedeno. Pele so se nove nalašč za to izredno slovesnost zložene pesmi. Tudi gosli so se oglašale med krasnim solo-spevom, katerega je pela g. čna Danica Šantelnova, učiteljica na zavodih „Šol. Doma“. — Okolu desete ure došla je deputacija sestojča iz šolskih voditeljev, voditeljic in katehetov društva Šolski Dom“ v Gorici čestitati svojemu predsedniku k šestdesetletnici. Gosp. Hrovatin Josip, najstarejši društveni učitelj voditelj je govoril kakor sledi:

Velezaslužni gospod predsednik!

Ko je udano Vam učiteljstvo doznalo Vaš rojstni dan in leto, zaželelo je udeležiti se sv. maše, ki jo čitate v dan svoje šestdesetletnice. Danes se nam je ta želja izpolnila.

K sv. maši prihitelo je poleg društvenega odbora, mnogo odličnih rodoljubov, rodoljubkinj, imenitne gospode in veliko priprostega občinstva, da skupno počasté svojega ljubljence voditelja goriških Slovencev. Pri tem svetem opravilu spominjali smo se Vaših dobrot in izrednega osobito za zapuščeno šol. mladino, ki je bila do Vašega nastopa za nas zgubljena, žrtvovanja za siromašni naš narod ter prosili Boga, naj Vas ohrani še mnogo let zdravega, čilega in srečnega. — Velečastiti gospod doktor! mnogo ste se trudili in žrtvovali, da ste priskrbeli našim zapuščenim slovenskim otrokom primerne dušne in telesne hrane. Zgradili ste štiri krasna poslopja „Šolski Dom“, kjer naj se mladina vzgaja v krščanskih krepostih in si prisvaja potrebnih znanosti v narodnem jeziku. Te krasne stavbe pričale bodo o Vašem brezmejnem rodoljubju; potomci naši pripovedovali bodo prespoštljivo o Vaših zaslugah in občudovali bodo izredno požrtvovalnost Vašo, ko bomo mi že davno pozabljeni počivali. Smelo trdim: Dokler bo slovenski narod na Goriškem bival, blagrovat bode dr. Antona Gregorčiča, ustanovitelja slovenskih šol v Gorici. Tudi mi se temu pridružujemo in kličemo iz dna srca: „Bog Vas ohrani Bog Vas živi še mnogo let na korist, čast in slavo našemu narodu. Živio, živio, živio!“

Tedaj je izročila g. čna Dovgan Ana krasen s srebrom opremljen album s krasnimi fotografijami, katere je izdelal fotograf A. Jerkič, ki predstavlja vse učiteljstvo društva „Šolski Dom“ v Gorici. G. čna voditeljica Ana Dougan je izpregovorila: Velečastiti gospod predsednik! Blagovolite sprejeti ta skromni spominek, ki Vam ga poklanja v znak ljubezni in posebnega spoštovanja hvaležno učiteljstvo društva „Šolski Dom“ in društveni odbor.

Album je vezan v jelenovo kožo, vrh katero je pritrjen srebrn monogram z začetnimi črkami jubilarja. Prvo notra-

njo stran je umetniško izdelal g. prof. Gvajz in nosi ta-le napis: „Prečastitemu, na šolskem polju prezaslužnemu g. dr. Anton Gregorčiču poklanja ob Njegovi 60 letnici najudanejšje učiteljstvo društva „Šol. Dom“. Gorica, 2. jan. 1912.

Veleč. g. dr. A. Gregorčič se je ganjen zahval učiteljstvu „Šolskega Doma“ za spoštovanje in udanost ter rekel, da ga srčno veseli, da je učiteljstvo „Šolskega Doma“ želelo praznovati njegovo 60. letnico s tem, da se je udeležilo sv. maše. Če je kaj naredil za naše slovenske otroke, ni to edino njegova zasluga, pač je to zasluga tudi učiteljstva zavodov „Šolskega Doma“.

Čestitkam mnogoštevilnih prijateljev in znancev, ki so se v torek poklonili veleč. g. dr. Gregorčiču in mu čestitali k 60 rojstnemu dnevu, se pridružujemo tudi mi, ter izražamo srčno željo, naj bi ga Vsemogočni še mnogo, mnogo let ohranil zdravega in čilega v blagor slovenskega ljudstvu na Goriškem!

Krasen album, katerega je podarilo učiteljstvo in odbor „Šolskega Doma“ svojemu predsedniku ob priliki 60. rojstnega dne vsebuje slike in sicer prva slika: člani odbora „Šol. Doma“, druga učno osobje otroških vrtcev, tretja učno osobje dekliške obrtne šole, četrta učno osobje ljudske šole v „Malem Domu“, peta učno osobje deške ljudske šole, šesta učno osobje pripravljalnic, sedma učno osobje ženske obrtne šole in osma učno osobje moške obrtne šole.

Veselica v »Central« se ponovi v soboto, na praznik sv. treh Kraljev, ob 4 in pol pop. Vstopnina se sedežem v prvih treh vrstah znaša 1 K, v ostalih vrstah 50 v, za stojišča se plača le 20 v. Za otroke se plača v vseh treh razredih le polovica. V vsopredju bo nova točka, s katero nas bo razveselil p. n. g. E. K l a v ž a r. Kdor se hoče pošteno zabavati, naj pride na sv. tri Kralje v »Central«!

m Konj se je splašil. Včeraj ob 5. uri in pol pop. se je splašil v Gorici bližnjega staroga pokopališča konj trgovca z moko Sicherla iz Solkana. Konj se je odtrgal od voza in je s strašno močjo udaril ob električni tramvaj, ki mu je prišel naproti. Tramvaj je konju razklal prsi in ostal je na mestu mrtev. Tudi tramvaj se je nekoliko poškodoval. Na vozu je bil g. Kühnel, ki je pa o pravem času skočil na tla, da se ni hudo poškodoval.

Nov geometer v Gorici. V prihodnjih dneh odpre v Gorici svojo lastno pisarno, avtorizirani državni geometer g. Karol G a s s e r.

Volitve v trgovsko-obrtno zbornico odložene. Volitve v trgovsko-obrtno zbornico so se odložile in sicer zaradi nepravilno sestavljenega volilnega imenika. —

m Zgubljeno — najdeno. Nekdo je našel v Gorici na ulici svoto denarja. Kdor bi bil zgubil, naj se oglasi pri upravi »Primorskega lista«.

Izgubljeno. Deklica Marija Černe iz Grgarja je izgubila v četrtek mošnjček, v katerem se je nahajalo 48 K. Kdor bi ga bil našel naj ga odda na tuk. policiji.

Novoga leta dan je še vedno dan nelepega beračenja. V pond. se je videlo po mestu mnogo pohajačev, ki so nadelgovali imovitejše ljudi z „srčnimi voščili“ za novo. Če so malo „bakišča“ dobili so pa preklinjali dobrotnika in celo njegovo družino. Ta ostudna beračija bi se morala enkrat za vselej prepovedati.

m Novo knezonadškofjsko deško semenišče bo letos otvorjeno. Vodili je bodo redovniki.

V božični noči so neznani zlikovci vlomili v trgovino g. Ignacija Koritnik ter odnesli razne stvari. Redar, ki je šel malo časa po izvršeni tatvini mimo tr-

govine, je našel v njeni bližini z različnimi rečmi napolnjen kovčeg s skupni vrednosti 130 K, katerega so tatovi najbrže mislili pozneje odnesti. Seveda ni o tatovih nobenega sledu.

Na stanovanje sprejme dijake pa tudi druge osebe udova Frančiška Pavlin, v Rabatišču št. 5 v I. nadstropju.

Iz goriške okolice.

Baron Bianchi v Rubijah — umri. Iz Rubij: Svojega dobrega gospodarja smo izgubili Rubijci dne 3. t. m. ob 6. uri zjutraj. Umrl je Leonard baron Bianchi Duca de Casalanza v 66. letu svoje dobe po kratki bolezn. Na sveti večer je čutil slabosti in od tega dne se je bolezen vedno slabšala, dokler se ni pojavila zapljučnica in potem še srčna bolezen. Trije zdravniki so skušali nam ohraniti ga pri življenju, a Vsemogočni je hotel dobrega moža k sebi.

Baron Bianchi je bil rojen v Benetkah l. 1846. V Rubije je prišel l. 1872 ter ukupil tukaj obširno posestvo, obstoječe iz starodavnega gradu, velikega gozda, mlina in iz 15 do 20 hiš. Oženjen je bil dvakrat. Prva žena mu je umrla 2 leti po poroki, druga je še živa.

Baron Bianchi je bil široko na okoli znan med visoko aristokracijo, posebno od časa, ko je sezidal v Gradežu pet krasnih, najlepših vil za letovičarje. Avstrijski patrijot skozi in skozi je bil celo vrsto let predsednik podružnice veteranskega društva in postavil je v Sovodnjah znani spomenik na 400 letnico, odkar je prešlo Goriško-Gradiščansko pod žezlo Habsburžanov, nadalje spominsko ploščo v Rubijah junškemu stotniku baronu Füllerju.

Sicer nemško vzgojen je spoštoval slovenščino in tudi še precej razumel naš jezik. Hišno služabništvo je bilo vedno po večini slovensko.

Zbok svoje poštenosti, darežljivosti in visoke upljivosti so ga občani sovodenjskega županstva izvolili pred 6 leti za župana. Ta njegova županska doba, ki pa je trajala le tri leta — ostane v neizbrisnem spominu Sovodenjcev. Za časa njegovega županovanja se je marsikaj naredilo. Neizbrisen spomin si je postavil z zgradbo »Občinskega Doma«, za katerega zgradbo je mnogo žrtvoval iz svojega.

Tudi sovodenjski, rubijski in gaberski reveži ga bodo pogrešali, kajti vsako leto jim je dajal lepe svotice. Tudi za olupšavo sovodenjske in gaberske cerkve je mnogo daroval.

Nam Rubijcem je bil vedno dober gospodar. Imeli smo ga za očeta. Sicer plač ni dajal visokih, a na stara leta je skrbel za vsakega, ki je pri njem delal. V slučaju bolezni med nami je bolnike prihajal obiskovati in delil podpore v denarju in v živežu.

Mezec dni je minulo, ko je potrtega srca korakal za mrtvaškim sprevodom svojega zvestega služabnika, cvetličarja, Jožefa Cejana, ki mu je zvesto služil 38 let. Solznih oči je zadnjič pogledal za njim v hladni grob. In danes leži tudi on na parah. Kdo bi rekel, da bo šel prvi za njim v grob!

Ob požarih v Sovodnjah ali v Rubijah je bil pokojnik vedno zraven in gasil z brizgalnico. Spominjamo se, da je nekemu sovodenjskemu pogorelcu on plačal škodo, katero mu je povzročil požar.

Dalo bi se mnogo povedati iz njegovega življenja in njegovih dobrih del. A to naj zadostuje. Blag mož je legel v grob, ki mu bo težko najti druga. Rubijci žalujemo za njim in z nami gotovo vsi oni, ki so ga poznali. N. p. v m.!

Pogreb se bo vršil v petek ob 3. uri pop.

g Ravnica. Dragi »Prim. List«! Sporočam ti žalostno vest, da si v naši duhovnji preganjan. Zakaj? Morebiti zato, ker zagovarjaš z vsem ognjem ka-

toliška načela? Iz poštenih krščanskih hiš te hočejo vreči, prav tako, kakor bi širil Lutrovo vero! Žalostno!

Vlom na Sveti Gori. Pod tem naslovom je priobčil »Slovenec« od srede brzojavko iz Gorice, v kateri, je rečeno, da so dne 26. t. m. neznan tatov: vlomil v cerkev na Sv. Gori, pokradl denar v pušicah in oropali podobo Mater Božje, ki je bila opremljena z velikimi dragocenostmi. Mi smo o ti stvari poizvedovali. Neka gospa, ki je bila dne 26. t. m. na Sv. Gori, ni o tem vlogu ničesar slišala. Ravnotako ni o tem vlogu nič znano tukajšnji policiji. Iz tega bi se dalo sklepati, da je goriški »Slovenec« poročevalec najbrže zamenjal cerkev Sv. Gore s cerkvijo »Madonna delle Grazie« v Vidmu, v kateri se je minule dni res izvršila velika tatvina.

Posledice plesa. Na dan sv. Štefana zvečer so plesali v krčmi Antona Komela v Kronbergu. Med plesalci so se nahajali vojaki in železničarji. Med temi je nastal najprej prepir, potem pa pretep. Ranjena sta bila kurjača Maza in Nedak. Med pretepom so razbili krčmarju kozarcev, steklenic in šip za kakih 75 K vrednosti.

g Št. Andrež. Delo pri zgradbi nove vojašnice napreduje. — Društveno življenje je pri nas v zadnjem času omrtvelo. Želeti je živahnosti. — Naši posestniki vozijo vrzote v Trst. Kupčija ni prav dobra, poleg tega je še vrzot malo. — Gospodarsko stanje našega kmeta je letos slabo. Mislijo se je, da bo boljše. — V Št. Andrežu se trgovine množe. V vsakem koncu vasi imamo po par malih trgovin. — Št. Andrež nazaduje s številom prebivalstva. Lansko leto jih je več umrlo kakor se rodilo. Prebivalcev šteje Št. Andrež okoli dva tisoč in pol.

Št. Andrež. Slov. kat. izobraževalno društvo »Naš Dom« v Št. Andrežu bo imelo na dan sv. Treh kraljev dne 6. t. m. svoj redni občni zbor po popoldanski službi božji. Društveniki in društvenice udeležite se polnoštevilno. Odbor.

g Iz Šmartna v Brdih. Voščim Vam, g. urednik, najprvo srečno in veselo novo leto! Od nas bi se dalo marsikaj pisati v časnike, pa vsakdo prepušča to reč spretnjši roki in slednjč ne piše nobeden nič. — Od Sv. Lucije pišejo, da je tam lipa zelena. Iz Kožbane pišejo, da je zelen javor izpod sv. Genderce kinčal božične jaslice v Kožbanski cerkvi itd. Pri nas pa marsikaka trta brst poganja in zarod zdaj ob novem letu in ob sv. treh kraljih se prikazuje. To je menda tudi za v časnike. V dokaz temu pošiljam Vam, g. urednik, par popolnoma razvitih mladik s popolnoma razvitimi in celimi peresi, kakor v aprilu ali maju. Nekateri prerokujejo hudo zimo. — Drugih novic bi bilo tudi na mernike, kako se namreč naši liberalci obnašajo. Pa ti so že povsod enaki. Ni torej, da bi enega ali drugega bolj hvalil. Od naših občinskih volitev ni še ne duha ne sluha. Ob priliki kaj več!

g Opatjeselo. Poročati Vam moram, da smo bili Opajci ogorčeni nad dopisom v »Prim. Listu«, v katerem je bilo čitati, da so nekateri naši mladeniči razsajali v Gorici neki dan minulega meseca. Sicer tudi v naši občini niso mladeniči sami angeljci. Dotični mladeniči so bili z Vrha nad Rubijami in so bili za njih početje tudi kaznovani te dni pred goriško sodnijo ter so dobili od 8 do 10 dni zapora. — Bičarska obrt pri nas ne cvete tako kakor nekda. Gospodarji tožijo o slabi kupčiji, delavcem pa so morali plače povišati. Kaj bi ne bilo pametno, ako bi se za zavod za pospeševanje male obrti kaj pobrigal za to obrt! Upoštevanja vredna misel, ki naj bi našla kaj odmeva.

g Vrtojba. »Soča« se je jezila, ker so naši člani županstva volili v c. kr. okrajni šolski svet po svojem prepričanju in ne po prepričanju liberalnih bankero-

tarjev. Kaj naši gg. podžupani z g. županom naj bi volili s tisto korumpirano stranko, ki nosi na čelu pečat, bankerota? Če so bili člani našega županstva pristaši agrarne stranke, kakor »Soča« piše, je to čisto naravno, da kot taki ne morejo iti z liberalci čez drn in strn. Saj je notorično znano, da je S. L. S. z agrarno stranko veliko bolj v sorodu kakor pa agrarna stranka z liberalno. Lepo tilho torej »Soča«, ki nimaš kaj iskati v Vrtojbi.

g Sv. Mihael. Našo cerkev so obiskali nekateri umetniki z Dunaja. Posneli so nekaj starinskih slik. Spomlad bodo zopet prišli. Cerkev je potrebna poprave. Odnáša se leto za letom. Osebe za to postavljene, naj se potrudijo vsaka po svoji moči.

Nekaj novega za nas! Dobili smo »Orle«. Pristopilo jih je precejšnje število. Na praznik sv. Štefana so nas posetili šempaski »Orli«. Korajžno torej, mladina, po začrtani poti naprej, ne meneč se za nasprotovanje vaših in naših nasprotnikov. Nekaj jih je pristopilo od »Sokolov«, ker so uvideli, da tam ne bo nič kaj pravega kruha. »Sokolom« rečemo: Pustite »Orle« pri miru, da ne bodete imeli z orožniki kaj posla. Ako se bo prigodila kakšna nepravilika, bom postregel z imeni tistih olikanih surovežev, da jih bodo v javnosti poznali. V prvi vrsti polagam starišem na srce, da naj pazijo na svoje vročekrvne mladiče, da jim ne bodo na starost las belili. — Oprostite, g. župan tudi vi bi se morali malo bolj zanimati za red v občini, posebno pa okolu cerkve.

Tatvine. Soprog židarskega mojstra Justini Makuc iz Volčjedrage je izmaknil italijanski podanik Alojzij Bosti na živinskem trgu pri semnju denarnico, v kateri se je nahajalo 215 K 28 vin. Makučevo je nato opozoril nek mladenič in ona je koj začela teči za tatom. Tega je konečno ustavil redar ter ga odvedel na policijo.

Av gust Susič iz Podgore in Peter Dean iz Italije sta bila aretirana, ker sta kradla v podgorski papirnici star baker.

g Slovensko kat. bralno društvo v Šmartnem, bo imelo svoj letni občni zbor dne 7. januarja po poldanski službi Božji, v društvenem prostoru. Spored: 1. Volitev novega odbora 2. Slučajnosti.

Iz ajdovskega okraja.

a Iz Rihemberga. V četrtek, dne 28. dec. smo se poslovili od č. g. kaplana Brezavščeka, ki je šel za kateheta v Tolmin. Spremil smo ga do postaje starešinstvo, »Orli« in mnogo drugega ljudstva. Č. g. župnik ga je spremljal do Gorice. Na postaji se mu je zahvalil predsednik »Orla« v imenu odseka za vse njegovo delovanje in trud. Nadalje je govoril g. župan v imenu starašinstva in je povdarjal, kako trnjeva je bila njegova pot in da ni bila z rožicami postлана. Ko je prišel čas odhoda so zapeli crk. pevci »Slovo iz Rihemberga«! Zares težko se je ločiti od gospoda, ki nam je zmiraj stal ob strani dobro želeč iz dna svoje duše.

a Iz Rihemberga. V četrtek je prišel k nam č. g. kaplan Miha T o r o š. Prišel je v spremstvu domberških mož. Na meji so ga pozdravili rihemberški »Orli«. Pri »Purgariju« ga je čakalo starašinstvo. V imenu starašinstva ga je pozdravil g. župan. V spremstvu g. župana, starašin in mnogega ljudstva se je č. g. kaplan podal v cerkev in potem v kaplanijo. Kličemo mu: Dobro došel! Bog naj srečo pri vsem delovanju za sveto cerkev, katoliško stranko in vso krščansko socialno organizacijo!

a Šmarje. V nedeljo dne 31. dec., se je vršil pri nas občni zbor »Kat. slov. izob. društva«. Društvena dvorana je bila nabito polna. Z jedernatimi besedami je pozdravil naš preč. gosp. župnik,

kot predsednik društva, vse člane in članice. Odbor je ravno isti kot poprej. Po občnem zboru je predaval častiti o. Bonaventura o klerikalizmu in liberalizmu. Srčna mu hvala!

Omeniti pa tuđi moram, da se je pri nas ustanovilo godbeno društvo na pihala, katero obstoji iz 20 članov te lovadnega odseka Orel. Dolžnost nas veže, da se zahvalimo vsem onim, ki so kaj darovali pri občnem zboru za našo godbo. Posebno se pa zahvaljujemo našem preč. g. župniku Kranjcu in gospodu Antonu Ipavec. Ker pa imamo ogromnih stroškov, se uljudno priporočamo našim cenjenim somišljenikom, da bi kaj prispevali za našo godbo, ki bo prva na Goriškem za naša društva. Vsako majhno darilo hvaležno sprejme — o d b o r.

a Iz Rihemberga. Kakor je bilo svčasno objavljeno, vršil se je na praznik sv. Šefana, t. j. 26. m. m., tu čebelarški shod, ki se je prav dobro obnesel. Udeležilo se ga je nad 35 čebelarjev, raznih stanov in iz raznih krajev.

Posebno zanimanje za istega pokazali so čebelarji s Krasa, ki so prišli od daleč, nekateri po več ur.

Shod je sklical g. Vidmar Franc, žel. paz., absolvent čeb. tečaja na dunajski čebelarški šoli in čebelar v Rihemberku, na željo čebelarjev zbranih pri čebelarškem sestanku istotam, dne 10. min. meseca.

Ko je sklicatelj pozdravil navzoče in se zahvalil za toliko udeležbo, pozove navzoče, da izvole predsednika shodu. Izvolil, se je istim enoglasno g. Ostrouška Alojz, župan in čebelar v Gabrovici, kateri se je za izvolitev najtopleje zahvalil, ter dal besedo g. Vidmarju, kateri je nato predaval o čebelarstvu. Opisal je v poljudni obliki čebelarstvo, njegova začetek, namen in koristi. Razložil razne vrste panjev z premakljivim delom, pri katerej priliki je tudi temeljito razkazal dve vrsti lastnoročno izdelanih panjev in način čebelarjenja v istih. Omenil je nekaj tudi o umetnem satovju, o legi čebelnjaka, o kuhanju sladkorja za pitanje čebel in o pitanju istih.

Nato je povzel besedo g. Janko Vodopivec, nadučitelj in čebelarški veččak iz Kamenj. Poročal nam je predvsem o akciji »Goriškega kmet. društva« glede nabave brezdačnega sladkorja za pitanje čebel. Priporočal pripeljati v okvirje mesto celih umetnih medstem le umetne začetke. Opisal vzroke čebelnega ropanja, in sredstva zoper isto. Govoril je o impregniranju panjev, o čebelnih boleznih, posebno griži itd.

Konečno predlaga g. Metlikovec Vinko iz Komna, pristop čebelarjev k »Slov. čeb. društvu v Ljubljani«, in ustanovitve čebelarške podružnice istega v Rihemberku, kajti ako bi bila podružnica tu, bi lahko upali na državne in deželne podpore, oziroma nagrade, katere bi se vporabliale za nabavo čebelarškega orodja, panjev itd., kar bi se udom odstopalo po znižani ceni oziroma posojalo. Nato se oglasi zadostno število udov, izvoli se pripravljalni odbor, sestojč (postaja) blagajniške in tajniške sestojč iz predsednika Franceta Vidmar iz Rihemberga (postaja) blagajniške in tajniške posle prevzame pa predlagatelj sam. V slučaju, da želi še kdopristopiti k društvu, naj se le na ta dva obrne, ki mu bodeta dala radovlje tudi drugih pojasnil.

Aretacije. 33letni kmet Josip Bratina iz Št. Tomaža pri Ajdovščini je bil te dni v Ajdovščini aretirana, ker je hodil na lov brez dovoljenja.

Vojaštvo v Vipavi. Za prihod vojakov v vipavski trg se vrše obširne prezidave. Delo je prevzel nek slovenski podjetnik iz Podgore. Preurediti se mora grajsko poslopje, kjer bo vojašnica. Staro bolnico bodo preuredili vojaško, tudi dosedanjo smodnišnico bodo povečali. Jahačna šola in skladišče za topove se zgradi na občinskem travniku poleg pokališča.

Iz kanalskega okraja.

kl Lokovec. V časopisih smo čitali o groznem dogodku na sv. večer v Leskovcu na Kranjskem. Pa tudi pri nas bi se bil kmalu enak slučaj zgodil. Poročam Vam, g. urednik, da boste spoznali, da se liberalni element v Lokovcu še ni izpreobrnil. Bilo je tako: V Winklerjevi krčmi se je celo noč pilo in celo med službo božjo o polnočnici bilo je več fantov, da, celo deklet, v krčmi mesto v cerkvi. Potem je nastal tepež in Winkler je dobil eno v stegno! Fantje so zapili tisto noč, kakor se je od meročajne strani zvedelo, po 9 kron. Tista noč, ko je bil rojen naš Odrešenik in je bil položen v revno štalico, tista noč se mora oskruniti v krčmi! Ljudstvo drago, spreglej!

Apeliramo na naše sl. županstvo, c. kr. orožništvo in glavarstvo, da napravijo red in policijsko uro.

Ali ni Vam na skrbi naša mladina, ki v krčmi zapravlja? kaj bo na starost? ali ne bo morala občina plačati za njimi in jih vzdržavati.

Obračam se še do Tebe, draga mladina, spreglej, kam jadraš, obrni se s studom od krčme, obrni se v izbr. društvo ki v zadnjem času zelo napreduje. Tam boš dobilo lepši zabavo in razvedrilo kakor v krčmi, kjer se neumnost prodaja!

kl Anhovo. Kat. sl. izobraževalno društvo v Anhovem bo imelo dne 6. t. m., praznik sv. treh kraljev, v smislu § 14. pravil občni zbor v društvenih prostorih ob 3 in pol uri popoldne. Dnevni red: Pozdravni govor; poročilo tajnika; poročilo blagajnika; volitev novega odbora; slučajnosti. K polnoštevni udeležbi vse člane vabi Odbor.

Iz kobariškega okraja.

kd Kred. — Precej časa je že, kar ni bilo od nas nobene novice, a za 1. štev. »Prim. lista« jo le imamo in vesela je. Imeli smo namreč lep Silvestrov večer, kot ga še ni bilo v Kredu. Pripravilo ga je naše slov. kat. iz. društvo. V kratkem času — ne celih osem dni — so se člani in članice svoje vloge naučili, da je bilo veselje.

Ob pol šestih je bila gostilniška soba ge. Terezije Čebokli nabito polna občinstva iz Kreda, Potok, Robiča in Starega Sela.

Zastor se je odgrnil in prva točka vsporeda je bil govor Jos. Lovrenčiča. Jugoslovanske dežele pred stoletjem in danes. Občinstvo je z zanimanjem sledilo govoru. A govorov je že vajeno, za to je z vse večjo nestrpnostjo pričakovalo naslednjih točk.

Nastopil je Simon Gregorčičev »Veseli pastir«. Sama njegova prikazen je bila lepa: kot bi prišel ravnokar s planine s svojo palico in gorskimi cveticami za klobukom. Kaj šele, ko nam je pravil, kako srečno je njegovo srce po domačih planinah! Bog s teboj veseli pastir — Vanček Čebokli, rasti in dorasti v veselje tvojih in našemu društvu v čast! In tvoj vrisk, s katerim si odšel z odra naj bi bil vedno tako vesel in naj bi nikdar ne zamrl!

Druga točka je bila Silvin Sardekova svetonočna pesem o »Beračici Bajdi«. Z občutkom jo je kaj lepo prenašala Katarina Cenčič.

Tej deklamaciji je sledila »Jeftejeva prisega«. Vrla članica iz Potok je z res umetniško fineso, kot jo srečamo le na mestnih odrih, deklamirala tragedijo svetopisemskega junaka.

Sledili sta še deklamaciji S. Gregorčičeve: Tri lipe — katero nam je primeroma dobro prednašala Lucija Čebokli iz Kreda in še, »Ob nevihti«, ki jo je tudi z občutkom dobro deklamirala Francka Čebokli iz Potok.

Glavna točka je bil Jos. Lovrenčičev nalašč za to priliko zložen prizor »Ko prihaja novo leto...« Staro leto.

A. Čebokli — je prišlo — truden in izmučen starček in s slabotno besedo povedalo historijo svojih dni. Dalo je tudi dosti dobrih nauk, ki naj bi jih vsi — a v prvi vrsti posebno člani držali. Ob njegovih besedah ni manjkalo neprisljčenega smeha, ki so ga vzbujali veseli spomini. S trudno hojo je odšlo staro leto v večnost in sledilo mu je novo leto vse lepo in mlado in v cvetju in njegov prvi pozdrav je bil pozdrav angelov: Slava Bogu na Višavah in Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje! — In njegovo nadaljno govorjenje je bila iskrena želja in prisrčno voščilo. S seboj je pripeljalo novo leto — Kati Petričič — še Vero, Mir, Ljubezen in Srečo — srčkana dekleta, ki so v njegovem imenu še vsaka posebej izgovorile svoje ljubke besede. Vtis, ki ga je napravil ta prizor ostane gotovo nepozabljiv.

Nato je sledilo šaljivo srečkanje s 50 dobitki.

To je bila naša prva prireditelj in posrečila se je nad vse pričakovanje in obudila v srcih vseh iskreno željo, da bi društvo nastopilo še večkrat z večjim in raznovrstnejšim vspehom. In trdno upamo, da bo. Člani in članice imajo veselja in moči dovolj, da nam podajo ob priliki še vse kaj lepšega!

Iz komenskega okraja.

Vesolico priredi ljudsko-šolska madaž v Medjivasi na Krasu v nedeljo dne 7. januarja t. l. ob 3. uri pop. v šolski sobi. Vstopnine ni nobene. Prostovoljni darovi se bodo hvaležno sprejemali.

km **Vel. Dol.** Dne 7. januarja priredi na Velikem Dolu šolska mladina s pomočjo »K. sl. izobr. društva« božičnico z igro »Pastirci in kralji« in z lepo predstavo »Marijin otrok«, s petjem in tamburanjem.

km **Iz Gabrovice.** Naša mladina je postala pametnejša. Kaj je vzrok? Najbrže pomanjkanje denarja. Revščina naredi človeka krotkega, ponižnega. Sicer ne želimo našim mladeničem revščine, pač pa blagostanje, a obenem želimo, da bi to blagostanje znali dobro obrniti, ne je vreči v pijačo in brezdelje. — Dekletom bi svetovali, da se pomaknejo v cerkvi malo naprej. Nič jim ne bo škodovalo, ne na duši, ne na telesu. Čim bližje se božjo besedo poslušajo, tem boljše se jo sliši in v srcu ohrani!

Iz sežanskega okraja.

s **Iz Zgonika.** Za novo leto nekaj novega. Naše občinsko starešinstvo je razpuščeno. Za upravitelja je imenovan gospod Mirko Doljak iz Samotorce, mož bistre glave in kar je posebno za nas važno — mož poštenjak. Gospoda upravitelja in prihodnje županstvo čaka velikansko delo, ker naša občina je na robu propada. Po izjavi odličnih oseb je ni na Krasu občine bolj zanemarjene, kakor je zgoniška. Če še sedaj ubogo ljudstvo ne spregleda, potem mu ni pomagati. Gospod upravitelj bo uradoval enkrat v tednu tudi v Zgoniku.

s **Slivno.** V našem starešinstvu vladajo soc. demokratje, združeni z liberalci. Kako ti moške gospodarijo povem v eni prihodnjih števil. Ali ne bo še spregledalo zapeljano slovensko ljudstvo?

s **Slivno.** Poročilo v »Prim. Listu« z dne 28. dec. m. l. ne odgovarja resnici. V Slivnem ne vemo nič o takim napadu. Pač pa se je ta napad izvršil na Tabru. Stvar je bila taka-le: Franc Jazbec iz Svetega pri Komnu je delal na Tabru v Kamnolomu v občini Vel. Repen. Dne 26. m. m. je pil v gostilni na Tabru pri Ozbiču. Napad se je izvršil, kakor je pisano v »Prim. Listu«, zunaj gostilne. Toliko resnici na ljubo.

s **Iz Povirja.** Prav prijetni Božični prazniki so se nam približali. Sveta noč!

lepo, toplo vreme, in jasna noč, ubrani zvonovi ter nov cerkveni organist s svojim mešanim pevskim zborom so zvalili množico ljudi k polnočnici. To je bilo veselje. Vse lučice so gorele. Zdelo se mi je, kakor da stojim pod jasnim nebom, na katerem miglja brez števila zvezd. To je zasluga velečastitega g. župnika, sivega starčka, ki službuje že skoraj 32 let v Povirju, spoštovan od svojih župljanov. Razveselilo me je, ko so se oglasile cerkvene orgle in vbrano petje. Vse govori, da v povirski cerkvi ni bilo še takega petja. Le naprej po tej poti v božjo čast! Narodnjak.

Iz korminskega okraja.

kr **Medana.** Dragi udje zveze slovenskih kolonov! Novo leto smo nastopili. Ne vemo z gotovostjo je-li nam prinesel kaj dobrega. A vemo za trdno, da nam prinese pomanjkanje živeža, in kar je še salbše, pomanjkanje denarja. Ako imaš denar, lahko kupiš živeža. —

Dne 24. dec. m. l. je bila deputacija udov Zveze slovenskih kolonov pri g. državnemu poslancu Faiduttiju in pri g. poslancu Fonu. Oba sta deputacijo prav uljudno sprejela, in obljubila, da bosta pri vladi delala na to, da bo vlada pomagala temu revnemu društvu, ki sestoji večinoma, iz ubogih ljudi. — Dragi tovariši! Nikar ne obupajmo! — Ubogi smo sicer; pa poštene hočemo biti, ker je poštenost prva reč! Nič ne zabavljajmo proti društvu, ampak delujmo zvesto in pogumno zanje! V tem smislu kličemo zvestim udom naše Zveze: Srečno in veselo novo leto!

kr **Od meje.** Naši sosedje Italijani so zbegani vsled vojske s Turki. Sicer se neznansko veselijo vsake najmanjše zmage bratov v Tripolisu, a marsikomu bije srce strahu, ker čaka dan na dan, da ga pošljejo v tripolitansko mesnico. Vsaka najmanjša zmaga jih napolni z upanjem, da se vojska skoraj konča. Posebno ženski spol je hudo zbežan, matere in neveste. Koliko solza se je že prelilo samo ob laški meji zaradi nesrečne vojske v Tripolisu. Sicer od laške meje je šlo dosedaj le malo vojaštva v Tripolis, toliko več pa — kakor sami pravijo — iz Sicilije in Kalabrije. Pa jezni so naši laški sosedje, ako jim rečemo, da so jih v tej in tej bitki Lahii dobili. Oni trdno verujejo poročilom laških listov o neprestanih zmagah Lahov. Marsikatera mati pričakuje z nestrpnostjo, da se ji sin vrne zdrav in vesel z bojišča, a je mogoče že v hladni zemlji, temveč ker uradno se nikomur v družini ne naznani, da je padel.

kr **Iz Kožbane.** (O volitvi županstva — drugi pol) ... zgodilo se je to 30. dec. 1911. Do tega dne sta si štela glasove dva »župana« — kožbanski in mirniški — v razmerju 10,8; tik pred volitvijo sta se dala še 2 možaka potegniti za »župana«, menda v razmerju glasov? 14; konečni izid je pokazal 5:0:2:11 — zmagal je samo eden, namreč g. Anton Molar, prejšnji župan... Tako je bilo vedno: če se dva kregata, se tretji smeje!

Drobtinice.

Zastrupljenje v berolinskem ljudskem prenočišču. — Kolikor so dognala dosedanja policijska in sodna poizvedovanja, je dosedaj obolelo na zastrupljenju 141 oseb, umrlo pa je 72 oseb.

Zastrupljenje v prenočišču za uboge. V enem takih prenočišč v Berlinu je te dni hudo obolelo več oseb, od katerih je tudi mnogo umrlo. Poroča se, da je dosedaj že 50 mrtvih in čez 100 bolnih. Oboleli so ti reveži na znakih zastrupljenja, ki je nastopilo vsled zavžitja slabih jedil baje rib.

Vlom v rakev Karagjorgjevičev. V nedeljo popoldne so neznanzi zločinci: vlomili v rakev staršev srbskega kralja Petra na pokopališču St. Marksa. S silo so odprli krsto kneza Aleksandra in odtrgali mrliču glavo, nakar so se tako hitro odstranili, da so blizu rakve izgubili čeljust, ki jo je našel pokopališk: čuvaj. Roparji se niso dotaknili dragocenosti.

Knj ževnost.

Mati svetega veselja. Skrivnost vstajenja v petih dramatskih slikah, spisal Silvin Sardenko. Avtor naše doslej gotovo najboljše religiozne pesnitve »Mater Dolorosa« nam je sedaj podaril tudi »Mater Gaudiosa«, »Mater svetega veselja«, ki je naravno nadaljevanje in dopolnitev prve. »Mati svetega veselja« razvija v petih slikah skrivnost vstajenja, ki jo osredotočuje okoli Marije, matere Jezusove.

»Mati svetega veselja« se še tesneje nego Dolorosa naslanja na evangelije in se spretno prilagoduje njihovega preprostemu, a globoko segajočemu tonu. Preprosti ton evangelijev, a tako primeren dogodku, kateri znači dopolnjenje vse človeške zgodovine, izpolnitev prerokb in pričakovanja narodov, izraža najvišjo misel, ki preveva ves stari testament in, ovita v mitološko obliko, živi v vseh religioznih knjigah kateregakoli človeškega plemena. Knjižica se dobi v »Katoliški Bukvarni« in velja 1 K 10 vin, vezano K 2.

Mislice -- iskrice.

Dnevi veselja so lepi metulji. Sreča podobna je gladki jegulji.

Človek brez novcev, ptič brez perot, v svetu ni menda večjih sirot.

Raje bi jo imel, kakor dan videl, pa, le po smrti ž njo se bo snidel.

Blag in krotak je, — o njem to vé se, puta mu jajce na glavi znese.

Ušesno olje

višjega štabnega zdravnika in fizika **dr. G. Schmidta** odstrani km lu in popolnoma časno **gluhoto, ušesni tok, ušesno brončanje in nagluho.**

Cena steklenice **K 4** z navodilom vred **Dobiva se v lekarni G. CRISTOFOLETTI v GORICI.**

Klobučar M. Horvat

v Gorici
Gosposka ulica šte. 12

ima v svoji zalogi najraznovrstnejše klobuke: mehke, trde in cilindre po najnižjih cenah. V zalogi ima najboljše kožukovino za ovratnike in notranjo prevleko sukenj itd. — Kožuhovino kupuje po najvišjih dnevnih cenah. Priporoča se p. n. občinstvu v mestu in na deželi zlasti pa preč. duhovščini

Postrežba strogo poštna.

Ivan Bednařik

priporoča svojo
knjigoveznicu
v GORICI
ulica della Croce šte. 6

ODLIKOVANA PEKARNA
JAKIN
Gorica, via Formica
ss priporoča za odjemanje raznega peciva na vadenega in najfinejšega. Pecivo je najboljše. Priporočam se cenj. odjemalcem za obilen posej. S spoštovanjem **E. Jakin**

Pozor!

50.000 parov čevljev!

4 par čevljev le za 8 K.

Vsled denarnih zadreg več velikih tovarn sem dobil naročilo, prodati veliko množino čevljev mnogo pod tovarniško ceno. — Prodaj zato vsakomur 2 para čevljev za gospode in 2 za dame, rjavega ali črnega usnja, zelo elegantno, najmočnejša šasona: Vsi 4 pari stanejo le 8 K. Velikost po št. Pošilja po povzetju:

A. Gelb, razprodaja čevljev, Krakovo 516.

Lahko se premeni ali denar vrne.

VINO

motno, zavreto, pokvarjeno se popravi. Prosi se vzorec s seboj prinesiti. Naslov pové upravništvo »Primorskega Lista« Semeniška ulica 16, II. nadstr.

Krojaška delavnica.

Priporočam svojo delavnico veleč. duhovščini in p. n. slavnemu občinstvu v mestu in na deželi. Izvršuje točno in pošteno po najnovejših vzorcih. Pričakujem obilnih naročil in bilježim z odličnim spoštovanjem

IVAN ŠULIGOJ,

krojaški mojster
Gorica, ulica sv. Antona 12.

Podpisani naznanjam svojim in drugim odjemalcem, da sem preselil svojo krojaško delavnico iz Križne ulice nasproti »Šolskega Doma« v ulico sv. Antona na dvorišče šte. 7 v hišo g. J. Kopača, svečarja v Gorici.

Priporočam slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, posebno veleč. gg. duhovnikom svojo izvrstno delavnico za izdelovanje talarjev in drugih spadajočih oblek. Z odličnim spoštovanjem udani

Josip Smet,
krojaški mojster v Gorici.

Peter Cotič,

čevljarski mojster, Gorica,
Raštelj 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti razpošiljajo. Cene zmerne.

Edino zastopstvo najboljšega čistila za čevlje in usnje.

Prva slovenska trgovina z jedilnim blagom

Anton Kuštrin,
v GORICI

Gosposka ulica šte. 25

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in kolonijalnega blaga.

Vse blago prve vrste.

Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odjemalcev v mestu se blago dostavlja na dom.

Pošilja se po železnici in pošti.

Zajamčeno prave
debelno-voščene sveče
 priporoča prečastitim cerkvenim
 predstojništvom ter slavnemu ob-
 činstvu po nizki ceni
J. Kopač
 št. 95 svečar, Gorica ulica sv. Antona 7.

Anton Potatzky
 naslednik JOSIP TERPIN.
 v Gorici, na sredl Raštelu hiš. št. 7.
 Trgovina na drobno in debelo.
 Najceneje kupovališče nirsberškega in
 drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.
 Potrebščine
 za pisarne, kadilce in popotnike.
 Najboljše šivanke in šivalne stroje.
 Potrebščine za krojače in čevljarje.
 Svetinjice, rožni vencji, masne knjizice.
 Hišna obnavala za vse letne čase.
 Posebnost:
 semena za zelenjavo, trave in detelje.
 Najbolje okrbljena zaloga za kra-
 marje, krošnjarje, prodajalce po sejnih
 in trgih ter na deželi.

Tvrdba
A. & F. Anderwald
 v GORICI
 Tekališče Josipa Verdi št. 32
 (v hiši sl. Centralne posojilnice)
 priporoča visokočastiti duhovščini in
 slavnemu občinstvu v mestu in na
 deželi svojo najrazličnejšo zalogo za
kolonjalno blago
in delikatese.
 Vedno sveže in prve vrste blago
po najnižjih cenah.
POSTREŽBA TOČNA IN SOLIDNA.
 Čast. mestnim strankam pošilja se blago na dom.

Delavnica cerkvenih posod in cerkvenega
orodja
Fr. Leban Gorica,
 Magistratna ulica št. 5.
 Priporoča preč. duhovščini svojo delav-
 nico cerkvenega orodja in cerkvenih posod,
 svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsa-
 kem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in
 prenavlja stare reči.
 — Blago se razpošilja franko. —

Bogomila.
 Za nemške učiteljice spisal Jakob Ecker. Za slo-
 venske odgojiteljice priredila Emerida Holzinger
 pl. Weidlich.
 Čudovito je Bog uredil svet. —
 Kar si je večna modrost izmislila v
 svoji ljubezni, to je ustvarila vsemogo-
 čna beseda v začetku časa. Strmé stoji
 majhni človeški duh pred tem silno veli-
 kim svetom. Še večje je strmenje veli-
 kih duhov, katerih bistreje oko globo-
 keje gleda v lepí red tega krasnega bo-
 žjega sveta.
 Že svetlo otroško oko se veseli nad
 božjim prelepim nebom, obsejanim s
 brezštevilnimi zlatimi zvezdicami, ki
 migljajo in se svetijo, velike in majhne,
 pisane, ena pri drugi. Kadar pa ve, kar
 pravijo učenjaki, namreč da te na videz
 majhne lučice so v resnici silno velika
 nebesna telesa, da jih je po številu mno-
 go več, kakor jih štejemo s svojimi sla-
 bimi očmi; kdor je slišal, da se vsa ta
 nebesna telesa sučejo v obširnem sve-
 tovnem prostoru po večnih postavah
 svojega brez premere velikega stvarni-
 ka: o, ta stoji in molče strmi pred temi

M. Suligoj, urar v Gorici
 ulica Barrlera 43 (tik drž. kolodvora.)
 Zaloga švicarskih
 žepnih in stenskih ur,
 budilk itd. Poprave se
 izvršujejo točno in po
 nizki ceni z enoletnim
 jamstvom.
 Zaloga najnovejših
 orkestrijonov, šivalnih
 strojev raznih sistemov.
 Šivalni stroji pod jam-
 stvom 10 let.
 Daje se tudi na obroke.
 Lepa prilika
 za tiste, ki potu-
 jejo v Gorico z državno železnico.

Nova slovenska mesnica
 GORICA
 v ulici Treh kraljev (Via Tre Rè) št. 16
 pri kavarni Dogana.
 Meso prve vrste, postrežba ulju-
 dna in solidna.
 Velika izbèr razne divjačine in
 domače izvrstno pitane perutnine.
 Velika zaloga prešičjega mesa.
 Na željo gg. naročnikov se
 dostavlja meso na dom.
 Za mnogobrojen obisk

Andrej Frandolič,
 mesar.
Domnik Grusovin
 otvori dne 10. decembra 1911
novo prodajalno z usnjem
 in
čevljarsko delavnico
 v ČEPOVAN-U
 pri št. Kofolu št. 55.

Odlikovana mizarska delavnica s stro-
jevim obratom
ANT. ČERNIGOJ
 Gorica Tržaška ul. št. 18.
 Zaloga pohištva
 iz
 lastne delavnice.
 Izdeluje
 cerkvena dela,
 spovednice,
 klopi, okvirje,
 klečalnice itd.
 Vsakovrstna
 dela za stavbe.

SLOVENSKA BRIVNICA!
Fran-a Novak-a
 v GORICI,
 Gosposka ulica št. 1. nasproti (Monta.)
 se slavnemu občinstvu na deželi in v
 mestu priporoča. Postrežba točna in
 čista. Kupuje zmešane ženske lase od
 10 K naprej. Izdeluje in prodaja vsa
 lasničarska dela.

Najboljši in
najcenejši
šivalni
STROJI
 vseh vrst pri tvrdki
Jakob Šuligoj
 v Gorici
 Gosposka ulica št. 25.

Odlikovana pekarija
 in sladčičarna
K. Draščik
 v Gorici na Kornu
 (v lastni hiši)
 Izv. suje naročila vsakovrstnega
 pečiva, torte, kolače za birmance
 in poroke, pince itd. Prodaja
 različna fina vina in likerje na
 drobno ali orig. buteljkah. Pri-
 poroča se sl. občinstvu Cene
 jako nizke

Nova trgovina
 v ulici Rabatta 13.
 Podpisana naznanjam, da sem
 odprla novo prodajalno vsakovrstnega
 pravega oljkega olja, mila in več vrst
 sveč itd. Priporočam se slavnemu ob-
 činstvu v mestu in na deželi.
 Z odličnim spoštovanjem
Elizabeta Šauer,
 ulica Rabatta 13.

Nova trgovina z železnino
Pinter & Lenard
 Velika zaloga železa, cementa, kuhinjske posode, raznovrst-
 nega orodja za poljedelce, mizarje, kovače i. t. d. sesalke, klo-
 sete, peči, štedilnike in vsi v to stroko spadajoči predmeti.
 Cene zmerne, postrežba solidna, prijazna in domača.
 Cenjenemu občinstvu se toplo priporoča
Pinter & Lenard.

Del. družba
Alfa Separator
 Dunaj XII/3.
Tovarna za mle-
karske naprave,
kakor tudi
cele mlekarske
stroje,
ledenice in hla-
dilne stroje.

SIRIŠČE,
Naravno sirilo
 v praških
 iz najboljših izbranih telečjih
 želodcev.
Barva za sir
 odlikujejo se zlasti po snagi,
 terpežnosti in izdatnosti.
Zahtevajte cenilke!

neštevilnimi trumami; da, čudež se pa-
 de na kolena in ponižno moli najvišjega
 Gospoda velikanskih nebeških trum.
 Lepega sveta najpopolnša stvar je
 človek. Iz pečice praha je stvarila bo-
 žja stvarjajoča beseda najlepši čudež
 — človeško telo — kot pozemsko sta-
 novališče za božjo podobo človeške
 duše. Stvarnikov blagoslov je napolnil
 obširno zemljo z ljudmi. Če tudi, žali-
 bog — vsled hudobne zlorabe lepe svo-
 bode — ne hodijo ljudje po božji poti,
 kakor se zvezde nepremično gibljejo
 po svojih potih: vendar vlada v člove-
 ški družbi tako čudovit red, da celo
 slabo oko spozna močno mojstersko
 roko, katera vse vodi in vlada.
 Pred Bogom in Gospodom so vsi
 ljudje enaki. Pred njim ne velja ugled
 nobene osebe. Napačno razumevanje te
 jasne resnice je že marsikomu zmešalo
 glavo. Enakost zahteva neumnost
 za vse ljudi na celem svetu. Ne, to celo
 gotovo ni božja volja.
 Bedak je, kdor stoji pred uro ter
 graja njenega modrega stvarnika, da
 niso enaka vsa kolesa, vsa kolesca. Veli-
 lik bedak je, kdor graja veliki svet, da
 so kralji in — berači!

Ne samo posvetne darove je Bog
 po modro izmišljenem načrtu razdelil v
 celo različni meri tako, da si more ta
 stradaje in zatajuje se, drugi pa po bo-
 gatih darovih usmiljene svoje roke ku-
 piti lepa nebesa. Tako so tudi dušev-
 ni darovi zelo neenako razdeljeni: terau
 je Bog dal pet talentov, drugemu tri,
 tretjemu enega, vsakemu zadosti za me-
 stice na velikem svetu, katero je določil
 človeku.
 Tudi oba spola nimata po božji
 volji enakega mesta v človeški družbi.
 Potrebno je njima, da se vedno dasta
 voditi katoliški cerkvi, katera sama,
 razsvetljena po svetem duhu, more z
 božjo modrostjo učiti ju medsebojne
 dolžnosti in pravice v izpremabah
 kulturnega razvoja.
 Pri krščanskih narodih ima ženska
 visoko socialno mesto. Krščanska
 žena ni več sužnja moške volje in sa-
 movolje; ne, ona mu je enakorodna
 tovarišica v življenju, ki mu zvesta
 stoji na strani. Vrh tega obsega ženski
 poklic mnogo več kot važni mate-
 rijski stan.
 Minuli so stari časi, ko so imeli
 samski stan za sramoto. Odkar je Kri-

tus izpregovoril veliko besedo: »So ta-
 ki, kateri ne stopajo v zakonski stan iz
 ljubezni do Boga. — Naj t o r a z u m e,
 k d o r m o r e r a z u m e t i,!) — od te-
 ga časa izvira bogat blagoslov iz sve-
 tega devištv a, nebeški blagoslov, ki
 se daleč razliva po vsej človeški družbi.
 Da, od apostolskih časov do zdaj
 strmé pripovedujejo stoletja o vsem, za
 kar se imajo zahvaliti nesebičnemu de-
 vištvu. Tisoč krščanskih rodovin v me-
 stih in vaseh zna dobro ceniti visoko
 nebeško srečo, da imajo v svoji sredi
 devico, katera je majhnim bratom in se-
 stram angelj varuh, priletim starišem
 pa sladka tolažba in edina podpora, za
 vse, ki živijo blizu nje, vir božje milosti
 po besedi, zgledu in molitvi. Milijoni u-
 božcev in bolnikov iščejo in najdejo po-
 moči in tolažbe pri angeljih milosrčno-
 sti, ki se ne bojijo nobenih trudov in po-
 nočnih straž, ki poskrbujejo v bolnišni-
 cah, sezidanih od krščanske ljubezni
 najostudniše rane ter se ne strašijo Jo-
 kavih kug. Pogumne gredo celo z boj-
 niki, kedar vojna trobenta kliče na bo-
 jišče. (Dalje pride.)

1) Mat. 19, 12.

OBLEKE BENJAMIN

dobivajo se v veliki izbiri

♦♦♦ od kron 20—30 ♦♦♦

==== pri J. MEDVED-GORICA. ====

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji
kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,
TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

„CENTRALNA POSOJILNICA“

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

==== v GORICI ====

obrestuje hranilne vloge po 4½%. Daje članom posojila na vknjižbo po 5¼%, na menice po 6%, na mesečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih 100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama. Zadrugni urad je v lastni hiši **Corso Glus. Verdi št. 32, I. nad.** — Uradne ure vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.

ODBOR.

TVRDKA O. ZAJEC

trgovina z železjem v Gorici

v hiši „Goriške ljudske posojilnice“ (prej krojaška zadruga).

Priporoča bogato zalogo železa, pločevine vsakovrstnega kovanja za pohištvo in stavbeno mizarstvo, kovaško, kleparsko, klesarsko orodje, straniščne naprave in upeljave, strešna okna, traverze, cement, svinčene in železne cevi in pumpe, žico, žična ograja, razno kmetijsko orodje, štedilnike, peči, kuhinska in hišna oprava.

Postrežba točna, domača in cene konkurenčne.
Prosimo zahtevati listke blagajne radi kontrole.

Največjo zalogo pohištva za Goriško z lastnimi delavnicami za mizarstvo in tapetarsko stroko ima

A. Breščak-Gorica

Gosposka ulica št. 14 (v lastni hiši).

Velika izbér raznovrstnih žimnic, vložkov, ogledal, slik, stolov in vsega, kar spada h hišni upravi. Glede cen konkuriram lahko vsakemu, ker prodajam blago iz lastnih delavnic.

Za mnogobrojna naročila se topla priporočam

ANTON BREŠČAK.

JOSIP CULOT

v Raštelju šte. 2/25 v Gorici.

Velika zaloga vsakovrstnih igrač, okraskov za božično drevesce in punc za igračo.

Razpele iz kovine, rožni venci in podobice, rokavice iz volne in sukna, čevlji in klape, zaloga drobnjave in kramarije na drobno in debelo, kipi in svetniki iz porcelana, seme za zelenjave in trave, moške in ženske nogavice, mošnjički in kovčegi, pipe, ustniki in cevi.

Lekarna Cristofoletti v Gorici na Travniku.

OLIO di FEGATO
DI MERLUZZO
PRIMA PESCA

Trskino (Stokflevo) jetrno olje. Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti. Izvrna steklenica tega olja na ravnomerne barre po K 1-40, bele barre K 2.

Trskino železnato jetrno olje. Raba tega olja je posebnost priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jodecem.

S tem oljem se ozdravijo v kratkem času s gotovostjo vse kostne bolelni, žlezni otroki, golše, malokrvnost itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norveške, preliče se vedno v mojem kem. laboratorju predno se napolnjuje steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim št. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijeva pijača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Velika izbira
GAMAŠ
in
GALOŠ

J. DRUFOVKA

GORICA, Gosposka ulica št. 3
nasproti „MONTA“.

Podružnica „Ljubljanske kreditne banke“ V GORICI

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. —
Vloge na knjižice obrestuje po 4½%, vloge v tekočem računu po dogovoru.

Delniška glavnica K 8.000.000.

Centrala v Ljubljani.

— Rezervni zaklad K 800.000. —

PODRUŽNICE: Celje, Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

BALO ZA NOVICE v kupite najceneje in najboljše pri domači tvrdki

Ivančič & Kurinčič

GORICA — Gosposka ul. št. 11. (via Giosuè Carducci) — GORICA — nasproti hotela tre h kron.

Važno! Radi prevelike zaloge cene znižane. — Postrežba domača in poštena.